

Tekstspeurneus Slimme koppen

AVI E6

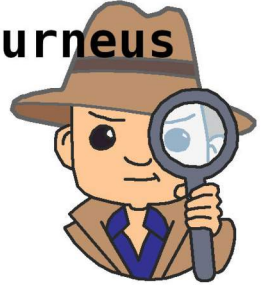
2x tekstblad

2x werkblad

2x antwoordenblad

vanjufmarjan.nl

Slimme koppen en hun vondsten

Tekstspeurneus – Avi E6

Naam :

www.vanjufmarjan.nl

Copyright 2025

Overall om ons heen zijn dingen die ooit zijn uitgevonden.

Denk maar aan de fiets, de telefoon of het vliegtuig.

Maar wie heeft dat allemaal bedacht? In deze tekst gaan we op speurtocht naar slimme koppen en hun uitvindingen. Sommige uitvinders zijn wereldberoemd, anderen ken je misschien nog niet.

Maar allemaal hebben ze iets bedacht dat de wereld veranderde.

Thomas Edison en het licht

Lang geleden, in de tijd van kaarsen en olielampen, was het 's avonds vaak donker. Tot Thomas Edison kwam met een idee. Hij wilde een lamp maken die werkte op stroom. Na veel proberen lukte het hem.

Hij maakte de eerste **gloeilamp** die lang bleef branden. Dankzij Edison kunnen wij nu met één klik het licht aanzetten.

Zijn uitvinding was zo belangrijk dat hij vaak de 'vader van het elektrisch licht' wordt genoemd.

Alexander Graham Bell en de telefoon

Stel je voor: je wilt iets zeggen tegen iemand die ver weg woont. Vroeger moest je een brief schrijven. Maar Alexander Graham Bell vond daar iets op. Hij bedacht de telefoon.

Daarmee kon je praten met iemand aan de andere kant van het land.

Zijn uitvinding veranderde de manier waarop mensen met elkaar praten.

Nu kunnen we zelfs videobellen met mensen aan de andere kant van de wereld!

De gebroeders Wright en het vliegtuig

Wil je op vakantie naar een ander land? Dan stap je in een vliegtuig. Maar dat kon vroeger niet. De gebroeders Wright, twee broers uit Amerika, droomden van vliegen. Ze bouwden een toestel met vleugels en een motor.

In 1903 steeg hun vliegtuig voor het eerst op. Het vloog maar kort, maar het was het begin van de

luchtvaart.

Nu vliegen er elke dag duizenden vliegtuigen over de hele wereld.

Slimme koppen en hun vondsten

www.vanjuhmarjan.nl

Copyright 2025

Marie Curie en straling

Marie Curie was een slimme vrouw die veel wist van **scheikunde**.

30 Ze ontdekte stoffen die **straling** geven. Dat klinkt gevaarlijk, maar haar werk helpt nu bij het genezen van ziektes zoals kanker.

Marie Curie won zelfs twee **Nobelprijzen**. Dat is een prijs voor mensen die iets heel bijzonders hebben gedaan.

Ze was de eerste vrouw die zo'n prijs kreeg, en ze inspireerde veel andere vrouwen om ook wetenschapper te worden.

Marie Curie

35 Jan Ernst Matzeliger en de schoenmachine

In een schoenwinkel zie je veel schoenen. Maar wist je dat het maken van schoenen vroeger heel lang duurde? Jan Ernst Matzeliger bedacht een machine die dat sneller kon.

Zijn uitvinding zorgde ervoor dat schoenen goedkoper werden.

Zo konden meer mensen goede schoenen kopen.

40 Hij was zelf arm, en wilde dat iedereen schoenen kon dragen, niet alleen rijke mensen.

Uitvinden is durven en doorzetten

Uitvinders zijn mensen die niet snel opgeven. Ze proberen iets nieuws, ook als het eerst niet lukt.

Soms moeten ze wel honderd keer iets testen. Maar als het dan lukt, kunnen ze de wereld veranderen.

Ze zijn nieuwsgierig, creatief en durven fouten te maken.

45 Misschien word jij later ook wel een uitvinder. Heb jij al een idee?

Wat zou jij willen maken om het leven makkelijker of leuker te maken?

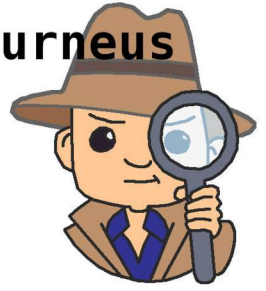
Gloeilamp: Een lamp die licht geeft doordat een draadje heet wordt door stroom.

Straling: Onzichtbare energie die uit sommige stoffen komt.
Het kan goed of slecht zijn voor mensen.

25 **Scheikunde:** Een vak waarbij je leert wat stoffen zijn en hoe ze veranderen als je ze mengt of verwarmt.

Nobelprijs: Een heel belangrijke prijs voor mensen die iets bijzonders hebben gedaan in wetenschap, vrede of literatuur.

30 **Luchtvaart:** Alles wat te maken heeft met vliegen in vliegtuigen.

Slimme koppen en hun vondsten

Naam: _____

www.vanjufmarjan.nl Copyright 2025

Opdracht 1 : Meerkeuzevragen. Kruis het juiste antwoord aan.

1. Wat was de uitvinding van Alexander Graham Bell?

- ☐ De gloeilamp
- ☐ De telefoon
- ☐ Het vliegtuig

2. Waarom was de uitvinding van Jan Ernst Matzeliger belangrijk?

- ☐ Hij maakte het mogelijk om te vliegen.
- ☐ Hij zorgde voor licht in huis.
- ☐ Hij maakte schoenen goedkoper en sneller te maken.

Opdracht 2 : Ja of nee? Kleur het juiste bolletje in.

1. Heeft Thomas Edison de eerste telefoon uitgevonden?

ja nee

2. Kun je dankzij de gebroeders Wright nu met een vliegtuig op vakantie?

ja nee

3. Heeft Marie Curie geholpen bij het genezen van ziektes met haar ontdekking?

ja nee

Opdracht 3 : Denk en schrijf

Stel je voor: jij bent een uitvinder! Je mag iets bedenken dat het leven makkelijker, leuker of beter maakt. Denk goed na over wat mensen nodig hebben. Misschien iets voor op school, thuis, buiten of op vakantie.

Slimme koppen en hun vondsten

Naam: _____

www.vanjuhmarjan.nl Copyright 2025

Opdracht 4 : Geef antwoord op de vragen.

1. Wie vond de gloeilamp uit?

2. In welk jaar steeg het eerste vliegtuig van de gebroeders Wright op?

3. Welke uitvinding maakte het mogelijk om met iemand aan de andere kant van het land te praten?

4. Welke uitvinder zorgde ervoor dat schoenen goedkoper werden?

Opdracht 5 : Vul het ontbrekende woord in.

Welk woord past in de zin : wereldberoemd - duizenden - Nobelprijzen - uitvinding - goedkoper

1. Marie Curie won zelfs twee _____.

2. Zijn _____ veranderde de manier waarop mensen met elkaar praten.

3. Zijn uitvinding zorgde ervoor dat schoenen _____ werden.

4. Sommige uitvinders zijn _____, anderen ken je misschien nog niet.

5. Nu vliegen er elke dag _____ vliegtuigen over de hele wereld.

Opdracht 6 : Los de woordzoeker op.

n	i	e	u	w	r	z	s	t	r	a	l	i	n	g
s	v	r	o	u	w	ö	y	x	t	i	j	d	o	b
t	e	l	e	f	o	o	n	r	p	z	d	k	e	a
b	z	s	v	l	i	e	g	t	u	i	g	e	m	a
g	l	o	e	i	l	a	m	p	g	s	z	q	e	z
k	v	i	d	e	o	b	e	l	l	e	n	o	n	o
k	a	a	r	s	z	u	i	t	v	i	n	d	e	r

Woordenlijst

uitvinder
telefoon
vliegtuig
videobellen
röntgen
straling
gloeilamp
noemen
nieuw
idee

vrouw
tijd
kaars

Slimme koppen en hun vondsten

www.vanjuhmarjan.nl

Copyright 2025

Opdracht 1 : Meerkeuzevragen. Kruis het juiste antwoord aan.

1. Wat was de uitvinding van Alexander Graham Bell?

- ☐ De gloeilamp
- ☒ De telefoon
- ☐ Het vliegtuig

2. Waarom was de uitvinding van Jan Ernst Matzeliger belangrijk?

- ☐ Hij maakte het mogelijk om te vliegen.
- ☐ Hij zorgde voor licht in huis.
- ☒ Hij maakte schoenen goedkoper en sneller te maken.

Opdracht 2 : Ja of nee? Kleur het juiste bolletje in.

1. Heeft Thomas Edison de eerste telefoon uitgevonden?

ja nee

2. Kun je dankzij de gebroeders Wright nu met een vliegtuig op vakantie?

ja nee

3. Heeft Marie Curie geholpen bij het genezen van ziektes met haar ontdekking?

ja nee

Opdracht 4 : Geef antwoord op de vragen.

1. Wie vond de gloeilamp uit?

Thomas Edison

2. In welk jaar steeg het eerste vliegtuig van de gebroeders Wright op?

In 1903

3. Welke uitvinding maakte het mogelijk om met iemand aan de andere kant van het land te praten?

De telefoon

4. Welke uitvinder zorgde ervoor dat schoenen goedkoper werden?

Jan Ernst Matzeliger

Slimme koppen en hun vondsten

www.vanjuhmarjan.nl

Copyright 2025

Opdracht 5 : Vul het ontbrekende woord in.

Welk woord past in de zin : wereldberoemd - duizenden - Nobelprijzen - uitvinding - goedkoper

1. Marie Curie won zelfs twee **Nobelprijzen**.
2. Zijn uitvinding veranderde de manier waarop mensen met elkaar praten.
3. Zijn uitvinding zorgde ervoor dat schoenen **goedkoper** werden.
4. Sommige uitvinders zijn **wereldberoemd**, anderen ken je misschien nog niet.
5. Nu vliegen er elke dag **duizenden** vliegtuigen over de hele wereld.

Opdracht 6 : Los de woordzoeker op.

n	i	e	u	w	r	z	s	t	r	a	l	i	n	g
s	v	r	o	u	w	ö	y	x	t	i	j	d	o	b
t	e	l	e	f	o	o	n	r	p	z	d	k	e	a
b	z	s	v	l	i	e	g	t	u	i	g	e	m	a
g	l	o	e	i	l	a	m	p	g	s	z	q	e	z
k	v	i	d	e	o	b	e	l	l	e	n	o	n	o
k	a	a	r	s	z	u	i	t	v	i	n	d	e	r

Woordenlijst

uitvinder	vrouw
telefoon	tijd
vliegtuig	kaars
videobellen	
röntgen	
straling	
gloeilamp	
noemen	
nieuw	
idee	